

WHICH FISH?

AZ EAZA 2020/21-ES
FENNTARTHATÓ
VÍZI ERŐFORRÁSOK KAMPÁNYA

MI AZ A WHICH FISH KAMPÁNY?

Bolygónk felszínének 70%-át óceánok borítják, melyek emberek milliói számára biztosítanak természeti erőforrásokat. Számos káros emberi tevékenység fenyegeti ezeket az élőhelyeket. Legjelentősebbek között említhető a túlhalászás, a környezetromboló halászati módszerek, a természetes vizeink szennyezése és a klímaváltozás. Ezek mind kártékony hatást fejtenek ki az ökoszisztémára, valamint bizonytalanná teszik a létfontosságú élelmiszerek hozzáférhetőségét.

A vízi gerinctelenek és halak szerves részei az emberi táplálkozásnak, és a partmenti népek bevételi forrásaként szolgálnak. Mindenki egyetért abban, hogy a halállomány megőrzése és helyes kezelése elengedhetetlen a tömeges és visszafordíthatatlan veszteségek megelőzéséhez.

Az EAZA (European Association of Zoos and Aquaria) a kampányában a tengeri fajok konzervációbiológiáját vizsgálja az emberi beavatkozás, valamint a kereskedelmi érdekek függvényében. Az akváriumokban és állatkertekben végzett emberi munkára fókuszál azzal a céllal, hogy a résztvevők munkahelyi gyakorlatának az átalakítását támogassa, azt a jövőképét szem előtt tartva, hogy közös erőfeszítéssel törekedjünk a tengeri biodiverzitás megőrzésére és kezelésére.

A kampánynak három fő oszlopa van:

A) Fenntartható emberi fogyasztás

A halászati erőforrások fenntartható kezelésére kell törekedni, a megfelelő egyedszám tartós garantálásához a kifogható legkisebb méreteket tiszteletben kell tartani annak érdekében, hogy elkerüljük a túl fiatal példányok ivarérettség előtti kifogását, és ezáltal biztosítsuk a fajfenntartást.

A túlhalászás a fajok eltűnéséhez és a lehalászott mennyiség csökkenéséhez vezet egyre növekvő energiapazarlás mellett. A túlzott kiaknázás állapotát súlyosbítják az étkezési és kulturális szokások, melyek nem különböző fajok között megoszló egyes halászatot szorgalmazzák, hanem korlátozott számú erőforrásra összpontosítanak, melyekre éppen ezért mértéktelen kizsákmányolás várhat. A **WHICH FISH?** kampány a fenntartható forrásból származó tenger gyümölcseinek fogyasztást és az úgynevezett legjobb gyakorlat terjesztését támogatja.

B) Fenntartható állati takarmány

WHICH FISH? kampány az emberi halfogyasztás mellett szemléletváltást javasol azoknál az intézményeknél – mérettől függetlenül – amelyek jelenleg természetesvízi halászatból származó élelemmel takarmányoznak.

A **WHICH FISH?** arra ösztönzi az akváriumok kurátorait, gondolják át, hogy állataik etetésére mely fajokat, milyen mennyiségben és minőségben tartják, legyenek azok akár halak, vagy gerinctelenek. Nem csak a kampány idejére, hanem azon túlmenően is szeretnék elérni, hogy növekedjen a takarmányozási céllal tenyésztett tengeri halak és gerinctelenek egyedeinek/fajainak száma.

C) Akváriumi fajok fenntartható forrásból való beszerzése

A kampány harmadik témája magába foglalja, hogy az állatkertek és akváriumok számára elengedhetetlen a bemutatott halak és gerinctelenek fenntartható forrásból történő beszerzése. Ez nem jöhet létre más önfenntartó gyűjtemények és tenyésztési programok támogatása nélkül.

Ennek a kérdésnek a megoldásához a **WHICH FISH?** kampány bizottsága bevonta az Akvárium Kurátorok Európai Szövetségét (EUAC; European association of Aquarium Curators), akik kidolgozták az állatbeszerzési irányelvet (Animal Acquisition Guidelines)

Ez a nagyon fontos és széles körben közreadott dokumentum foglalja össze az összes olyan kérdést, amelyeket az akváriumi kurátoroknak fel kellene tenniük azelőtt, hogy új akváriumi egyedeket vagy fajokat vásárolnának a zoológiai gyűjteményük számára.

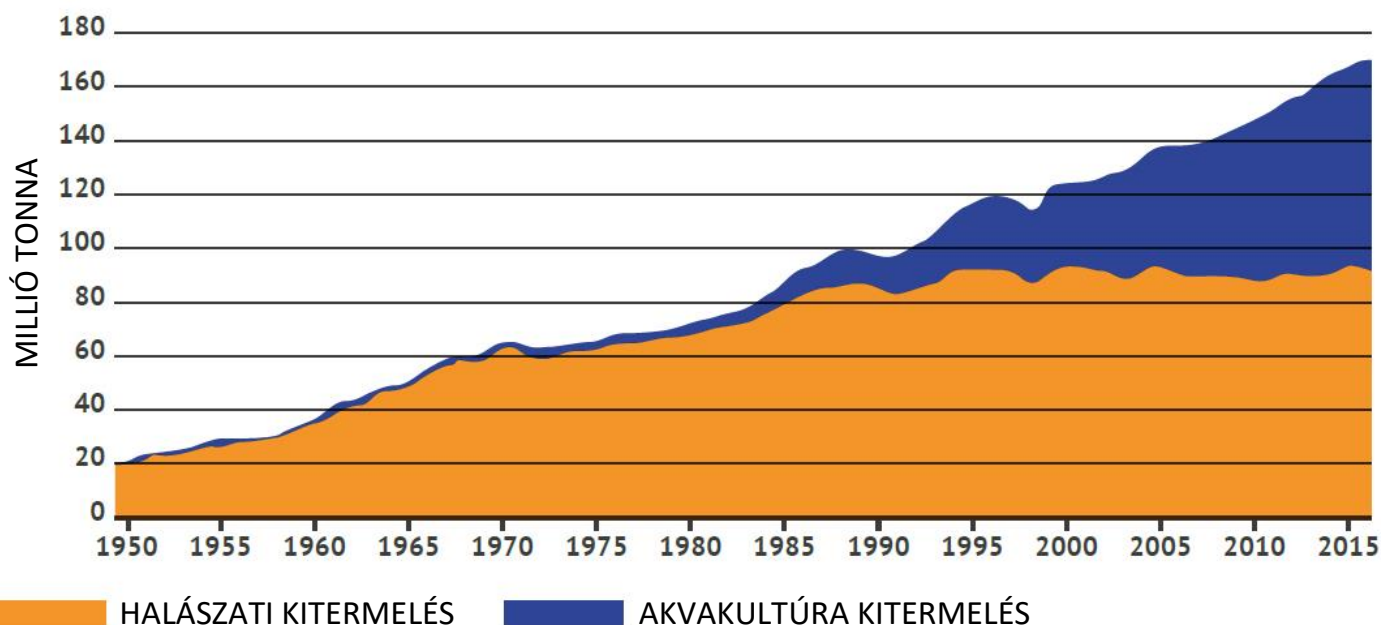
A **WHICH FISH?** azzal inspirálja az akváriumok kurátorait, hogy globális programot sürget az egyedi állatgyűjtemények számára, mellyel a fenntartható forrásból származó tengeri halak és gerinctelenek egyedei/fajai számának a növelését célozza meg a gyűjteményi tervben.

MIÉRT INDUL KAMPÁNY A HALÁSZATI FORRÁSOK FENNTARTHATÓ HASZNÁLATÁRA?

A világ haltermelése 2016-ban elérte a 171 millió tonnát, melynek az akvakultúra a 47 %-át, a nem élelmiszeripari (ideértve a halliszt és halolaj céljaira történő) felhasználást leszámítva pedig az 53 %-át képviselte.

A teljes halászott mennyiség 2016-ban az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezete (FAO) halászati adatbázisa alapján 90,9 tonna volt, ami enyhe visszaesést jelent az azt megelőző két évhez képest. 2015-ben 81,2 tonna és 2016-ban 79,3 tonna volt a világ összes tengeri halászati haltermelése.

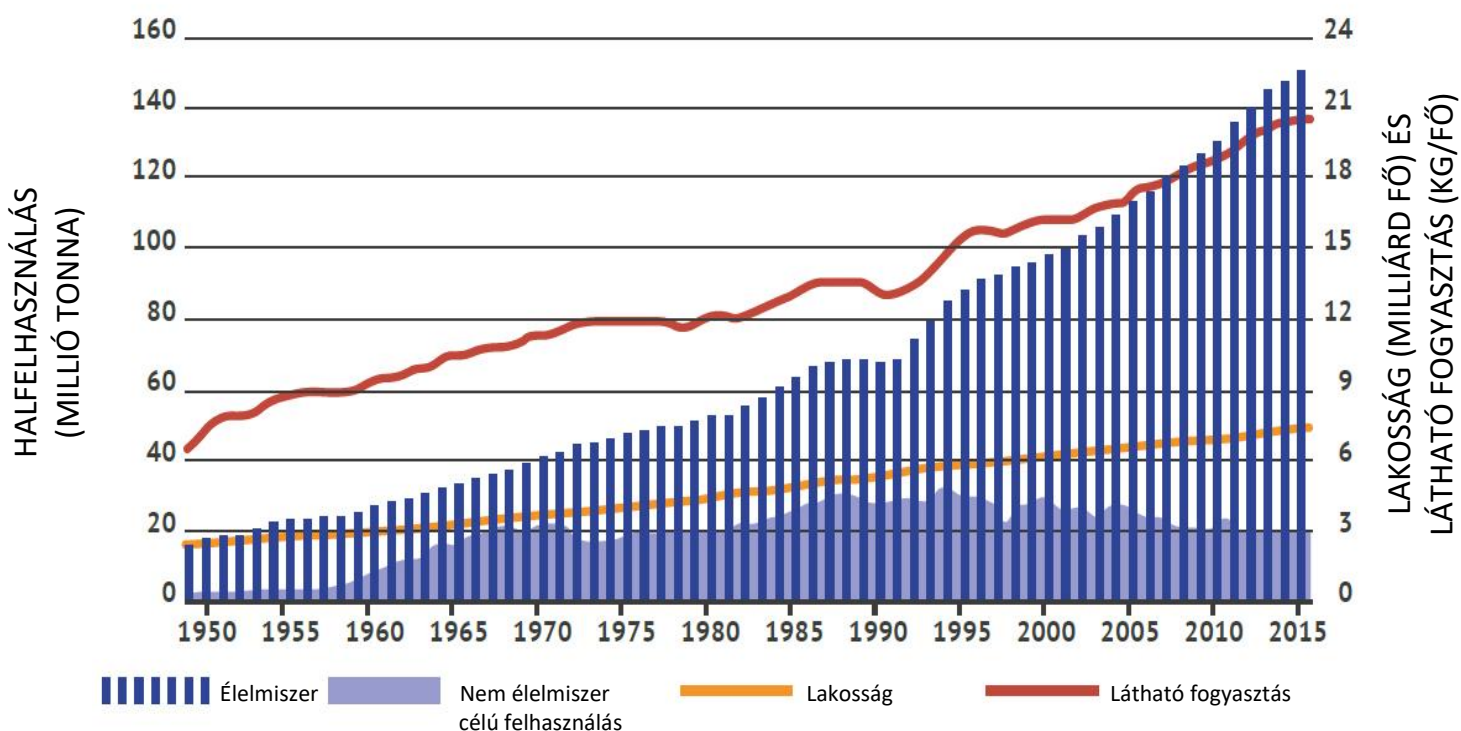
FAO. 2018.

A világ halászatának és akvakultúráinak az állapota, 2018

– A fenntartható fejlődés célkitűzéseink elérése. Róma

1961 óta a globális halfogyasztás látható étkezési célú éves átlagos növekedése (3,2 %) megelőzte a népességnövekedést (1,6 %) és meghaladta a teljes szárazföldi állati húsfogyasztást összevonva (2,8%) és egyénileg (szarvasmarha, birka, sertés stb.) a baromfi (4,9%) kivételével.

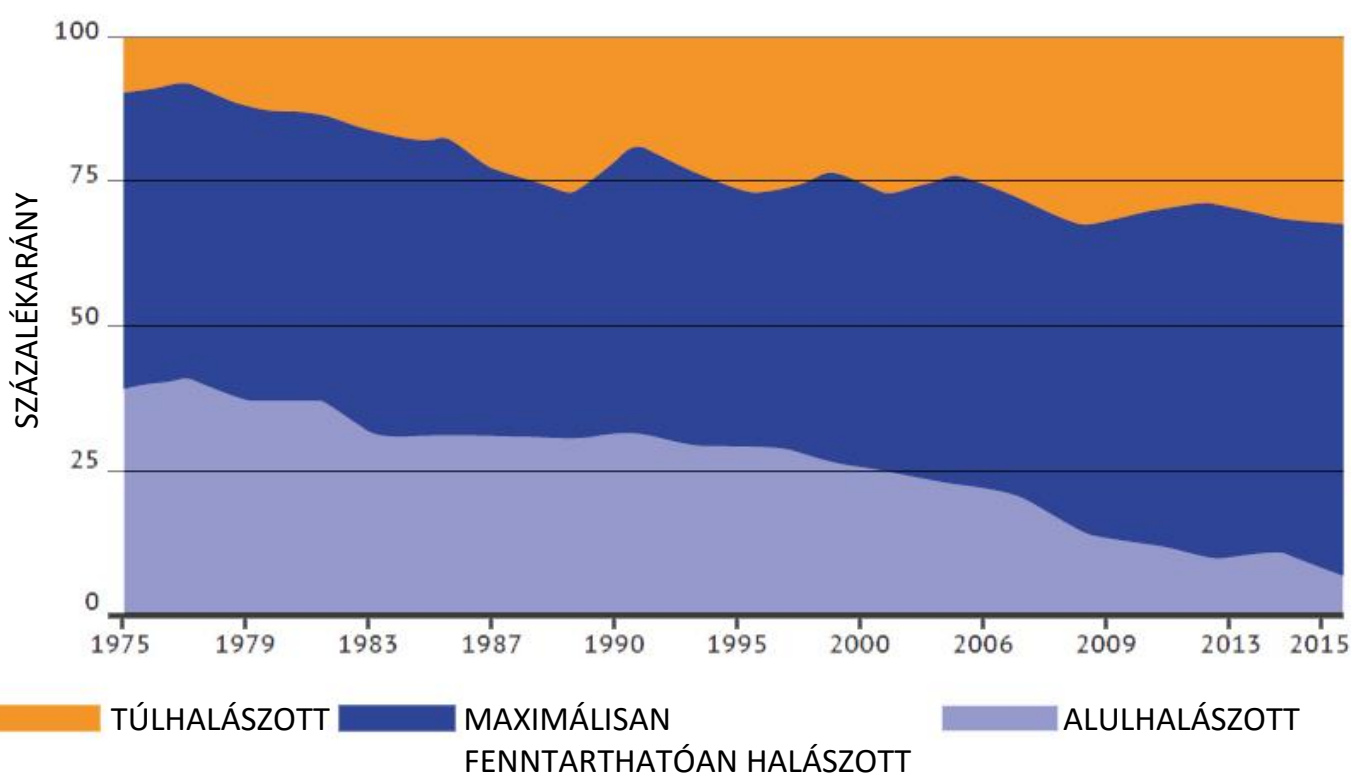
A fejenkénti adatokat tekintve a halfogyasztás az 1961-es 9,0 kg-ról 2015-re 20,2 kg-ra emelkedett évente hozzávetőlegesen 1,5 %-os növekedést mutatva. Az előzetes becslések szerint 2016-ra és 2017-re további növekedéssel körülbelül 20,3 és 20,5 kg várható.

FAO. 2018.
 A világ halászatának és akvakultúráinak az állapota, 2018
 – A fenntartható fejlődés célkitűzéseink elérése. Róma

A FAO által felmért állományok nyomon követése alapján csökkenő tendenciát mutat a halállományok azon töredéke, amely biológiailag fenntartható. Ezzel szemben pedig növekvő tendenciát mutat az a rész, amely nem fenntartható szinten van: a konkrét adatokat tekintve a felmért halállomány 31,1%-a biológiailag nem fenntartható, 59,9%-a teljesen lehalászott, és csak 7%-a alulhalászott.

FAO. 2018.
A világ halászatának és akvakultúráinak az állapota, 2018
– A fenntartható fejlődés célkitűzéseink elérése. Róma

Ráadásul bizonyos étkezési és kulturális szokások, melyek korlátozott számú forrásra fókuszálnak, súlyosbítják néhány faj túlhalászottsági helyzetét.

TÚLHALÁSZOTT

– az össz mennyisége nem éri el az MSY* (MFH) által termelhető szintet

MAXIMÁLISAN

FENNTARTHATÓAN HALÁSZOTT

– az össz mennyisége eléri, vagy megközelíti az MSY (MFH) szintjét

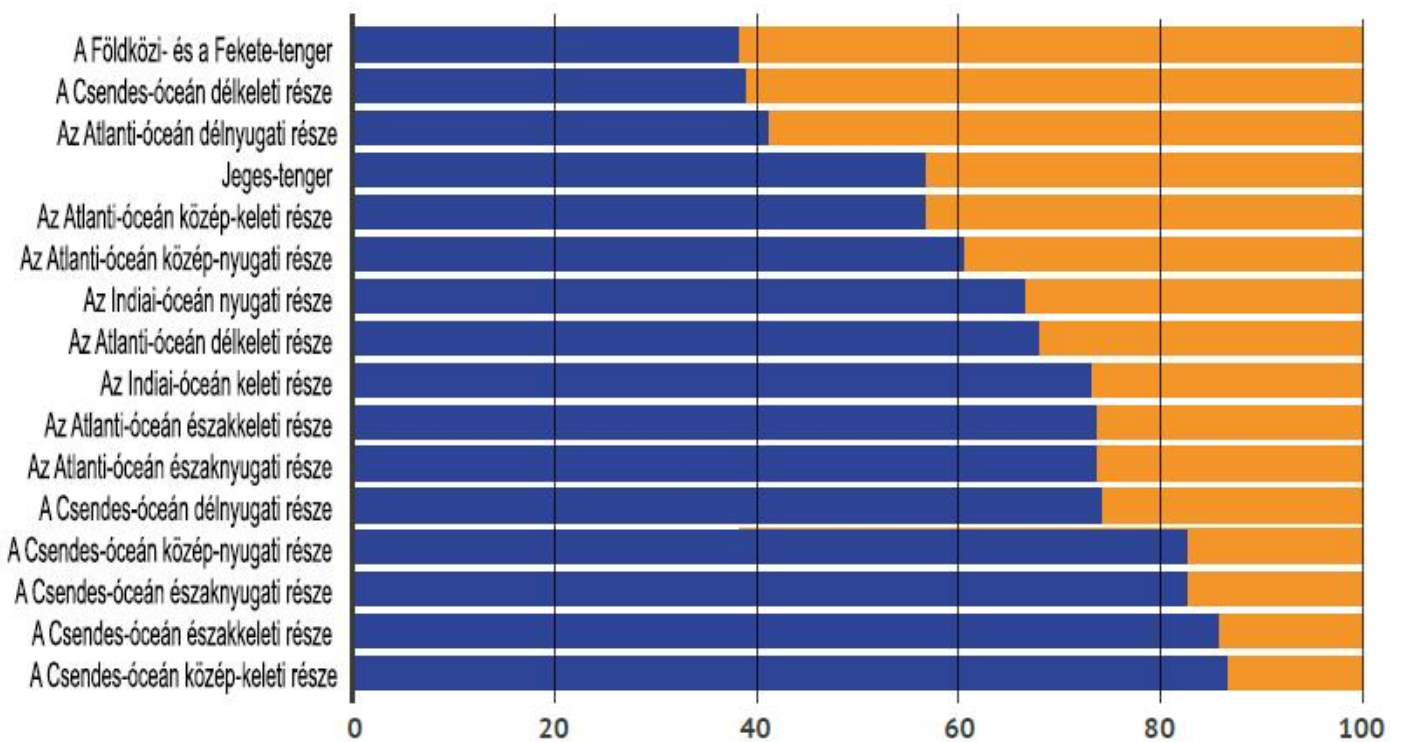
ALULHALÁSZOTT

– az össz mennyisége meghaladja az MSY-nek (MFH-nak) megfelelő szintet

**MSY (Maximum Sustainable Yield): a Maximális Fenntartható Hozam (MFH) egy adott halállományra vonatkoztatva azt a lehetséges legnagyobb éves fogásmennyiséget jelenti, amely idővel – az állományt a maximális növekedési szinten tartva – fenntarthatóvá válik. Az MSY (MFH) a hasznosított populáció és a halászati tevékenység közötti elméleti egyensúlyállapotra vonatkozik.*

2015-ben a 16 nagy statisztika terület közül a Földközi- és a Fekete-tengeren (37-es terület) volt a legmagasabb (62,2%) aránya a nem fenntartható állománynak.

BIOLÓGIAILAG FENNTARTHATÓ

BIOLÓGIAILAG NEM FENNTARTHATÓ

FAO. 2018.

A világ halászatának és akvakultúráinak az állapota, 2018

– A fenntartható fejlődés célkitűzéseink elérése. Róma

Az állomány az élő forrásoknak azon kezelési egysége az életközösségen vagy populáción belül, ahonnan egy halászterületen a fogások származnak, és nem feltétlenül köthető a populáció bármely biológiai fogalmához. A halállomány kifejezés használata általában arra utal, hogy a populáció többé-kevésbé elszigetelődik ugyanannak a fajnak más állományától, és ezáltal önfenntartó.

Ez azt jelenti, hogy egy fajnak különböző állományai lehetnek. A vándorló fajok tartozhatnak egy igen széles területet lefedő állományhoz, míg egy tengerfenéken élő faj egy erősen lokalizált állományhoz. Ez az egyik oka annak, hogy miért olyan nehéz és összetett a halmegoszlás és az állományok helyzetének a tanulmányozása. Ezért tanácsos igen nagy óvatossággal kezelni a halászati forrásokat.

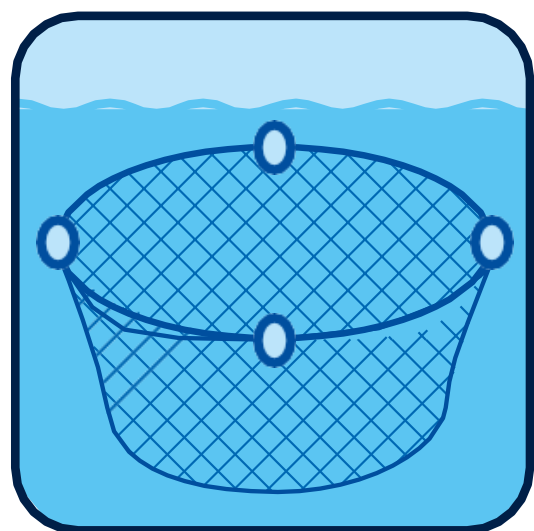
Milyen hatással van egy faj túlzott kiaknázása az ökológiai egyensúlyra?

Ugyan ez függ az adott fajtól is, a túlhalászat legnagyobb veszélye az ökológiai egyensúly megzavarásában rejlik. Pontosan ez történik ma, hiszen sok faj populációja fogyatkozik. Bizonyos becslések szerint az évszázad második felére a nagy tengeri ragadozók 90%-át elveszítjük.

Ennek az egyik következménye olyan, más fajok populációinak a növekedése, amelyekkel ezek a ragadozók táplálkoztak, ami pedig a saját élelemforrásaik megfogyatkozásához és ezáltal újak felkutatásához vezet. Végül ez egy olyan láncreakciót indít el, melynek következményei kiszámíthatatlanok lesznek.

Főbb halászati technikák

A halászat ősi gyökerekre tekint vissza. Az eszközök és a technikák az évszázadok során sokat fejlődtek és szép lassan alkalmazkodtak a különböző fajok jellegzetességeihez. Bevetethők a tengerfenéken, annak közelében, vagy a teljes vízoszlop magasságában. A szigonyos halásztól eltekintve egyetlen technika sem tekinthető 100%-osan szelektívnek. Ezért elengedhetetlen, hogy – amennyire lehetséges – olyan eszközök kifejlesztésén dolgozzunk, amelyek növelik a halászati technikák szelektivitását és csökkentik a tengerekben élő szervezetekre és az ökoszisztémára tett hatásukat.

ERSZÉNYES KERÍTŐHÁLÓ

Ezt a kerítőháló típust a nyílt óceánon használják, olyan halfajoknál, melyek sűrű rajokba verődve élnek és mozognak a vízközegben. Egy függőleges háló „függönnyel” körbe veszik őket, majd az alját, akár egy erszény száját, behúzzák, bezárva ezzel a halakat.

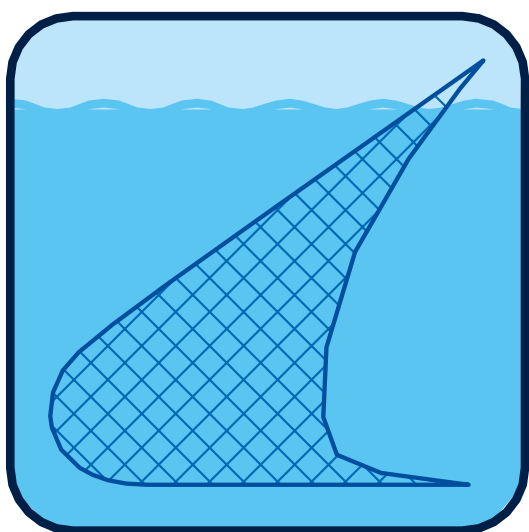
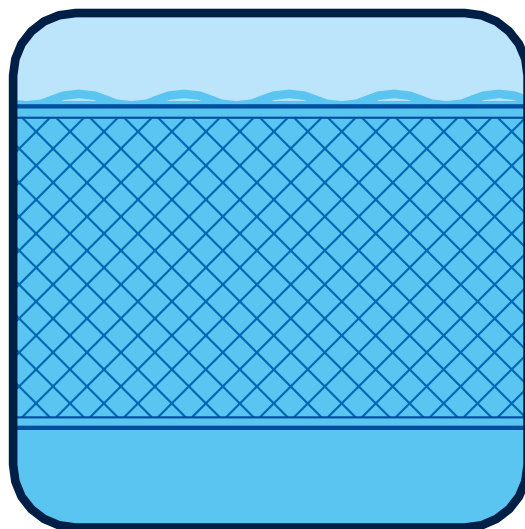
TONHAL KIFOGÁSÁRA ALKALMAS ERSZÉNYES KERÍTŐHÁLÓ

A tonhalak esetében a kerítőhálóval körbe veszik a rajt, majd a bezárt hálót kiemelik a vízből és a hajó fedélzetére engedik. Ezek a hálók akár az 1700 méter hosszúságot és a 300 méter mélységet is meghaladhatják, a teljes súlyuk pedig az 50 tonnát is elérheti.

ERSZÉNYES KERÍTŐHÁLÓ KISEBB NYÍLT TENGERI HALAK KIFOGÁSÁHOZ

Ezek a hatalmas téglalap alakú hálók 800 méter hosszúak és akár 120 méter magasak is lehetnek. Ilyeneket használnak nyílt tengeri halfajok kifogására. A halászat során gyakran alkalmaznak fényforrásokat arra, hogy a halakat a hajó alá csalogassák.

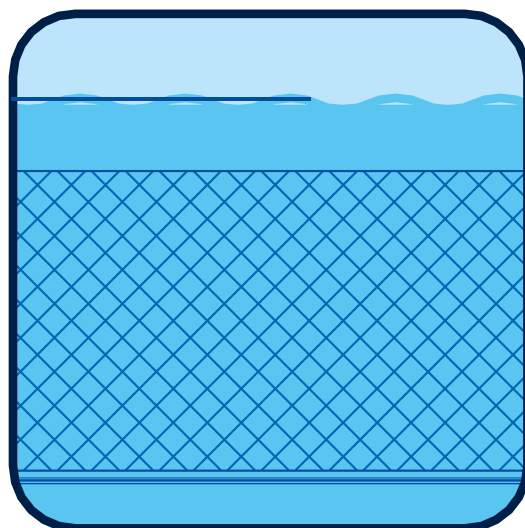
ERESZTŐHÁLÓ

Az eresztő hálós halászat olyan technika, melynek során a hálók függőlegesen lógnak a vízközegben kihorgonyzás nélkül. A háló felső (fő) zsinórját úszók tartják a felszínen, az alját pedig súlyok húzzák lefelé.

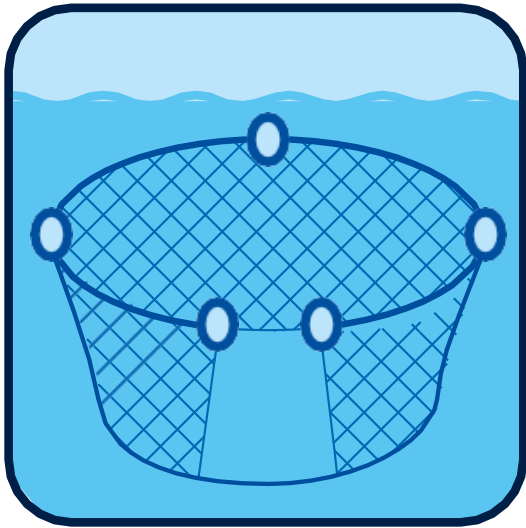
FENÉKVONÓHÁLÓ

Ezeknek a hálóknak kúpalakjuk van, melyet egy vagy két hajó vontat az (általában homokos vagy iszapos) tengerfenéken. A háló teste egy zsákba torkollik, mely képes megtartani a fogást. Általában van két oldalszárnya, melyek a zsák nyílásából nyúlnak előre. A vonóháló száját két úszódaru szerkezet (merev fa, vagy fém vázas) tárja szét vízszintesen. A zsák a legfontosabb része a felszerelésnek, hiszen nem csak begyűjti a halakat, de a szelekciójukért is felel.

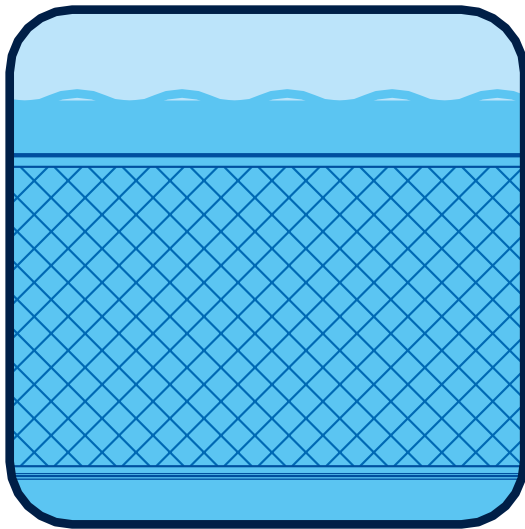
RÖGZÍTETT HÁLÓ

Az ilyen hálókat a tengerfenékhez rögzítik.

KERÍTŐHÁLÓ

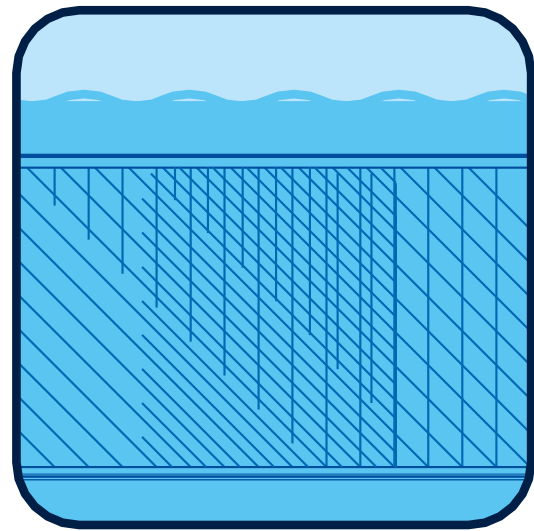
Ezeket kör vagy félkör alakzatban engedik le a partközeli vizekben, majd a háló által bekerített területeken a halakat csapdába ejtik. Ezt a hálótípust használják a legkevésbé annak ellenére, hogy vannak területek, ahol nagyon jó és kifinomult technológiája ismert.

TÜKÖRHÁLÓ

A tükörháló két vagy három rétegből áll. A két külső hálópanel nagyobb szemű, míg a belső réteg sűrűbb szövésű. A halak miután áthaladnak a nagy hálószemeken, beleakadnak a belső sűrű rétegbe.

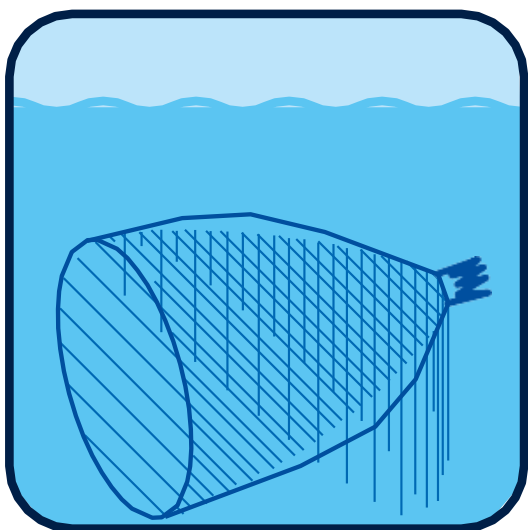
A szemek mérete attól függ, hogy milyen fajokra halásznak.

NYAKZÓHÁLÓ

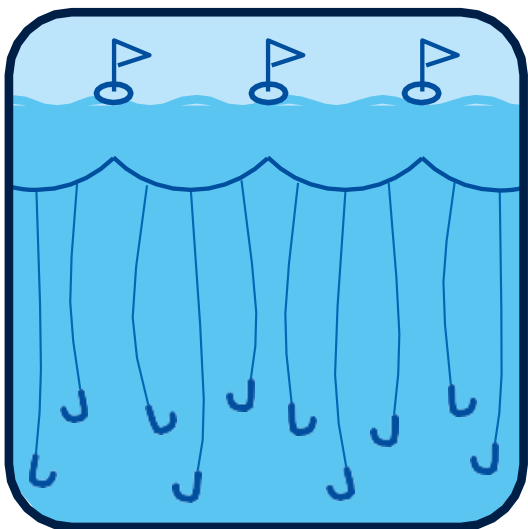
Ez a felszerelés egyetlen rétegből áll. A nyakzó háló vagy kopoltyúháló monospecifikus, és egy adott méret kifogására alkalmas (a hálószem méretétől függően). A halak vagy a kopoltyújuknál akadnak bele a hálóba, vagy úgy esnek csapdába, hogy a testük részben vagy egészben belegabalyodik.

VARSA

Varsákat halak, rákfélék és puhatestűek főleg kiskereskedelmi halászatára használják. Ezek általában valamilyen – többnyire fém – keretből épülnek fel, melyet különféle anyagokból (bambusz, műanyag, fém stb.) szőtt hálóval vesznek körül. Az ilyen varsák rendszerint egy csőbejáratból állnak, melyet úgy képeznek ki, hogy ha egyszer bejutottak az állatok, kimenni már ne tudjanak.

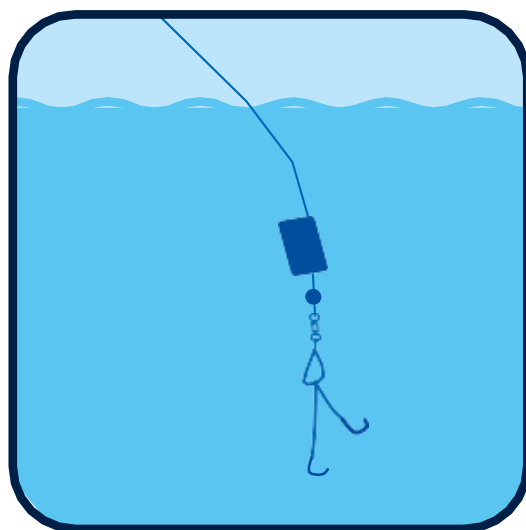
HOROGSOR

A horogsorosok egy nagyon hosszú (általában egy nem fonott) fősinórból állnak, melyre sok rövidebb, horoggal és csalival ellátott zsinórt rögzítenek.

A fedélzeten az egész horogsort speciális tartályokban tárolják.

A felszerelt sorokat súlyokkal lehorgonyozzák, és tengerfenéken élő állatokat fognak velük.

A sodortatott horogsorokkal a felszínhez közel vagy akár mélyebben élő nyílt tengeri halakat fognak. A horogsorokon használt különböző méretű és formájú horgok, a csalétek típusa, valamint az időzítés, illetve az irány függvényében viszonylag szelektíven használhatók a különböző fajok kifogására.

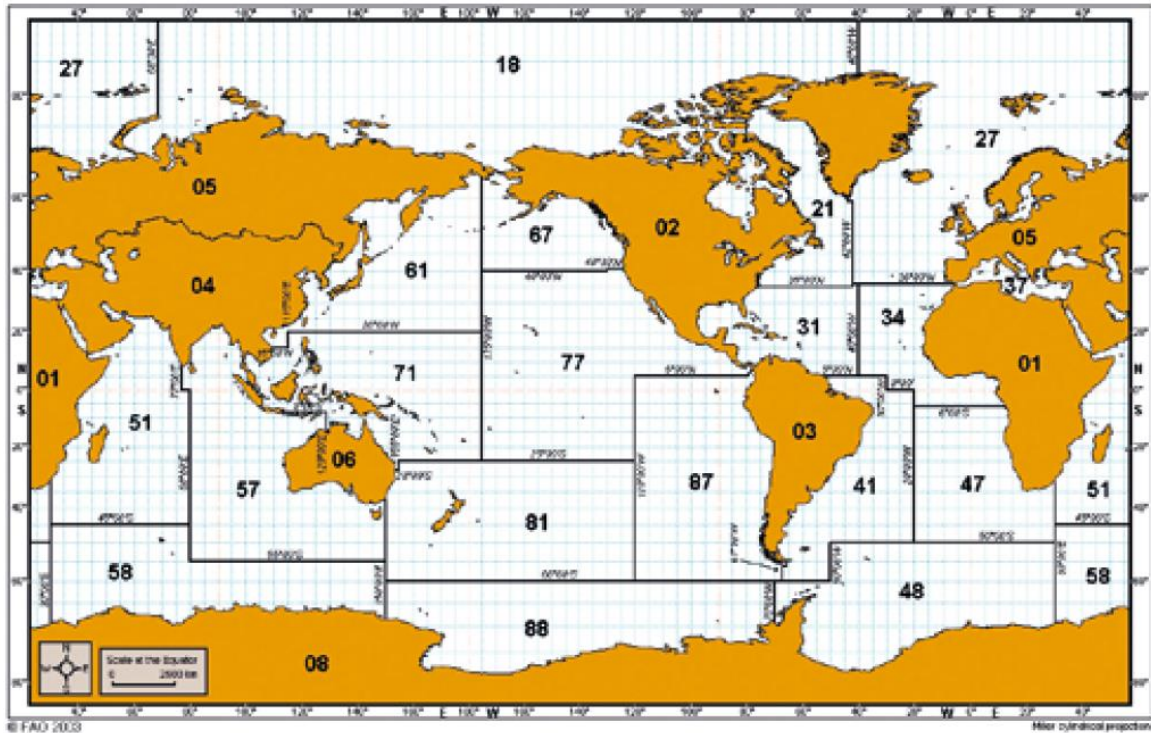
HORGÁSZSINÓR

Ez a horogsoroknál kevésbé professzionális módszert biztosít, és az előbbiekkal ellentétben ezt a horgásznak folyamatosan figyelnie kell. Amint a hal ráharap a horogra, megkezdődik a kiemelése oly módon, hogy ne menekülhessen el.

Mi az a halászati körzet?

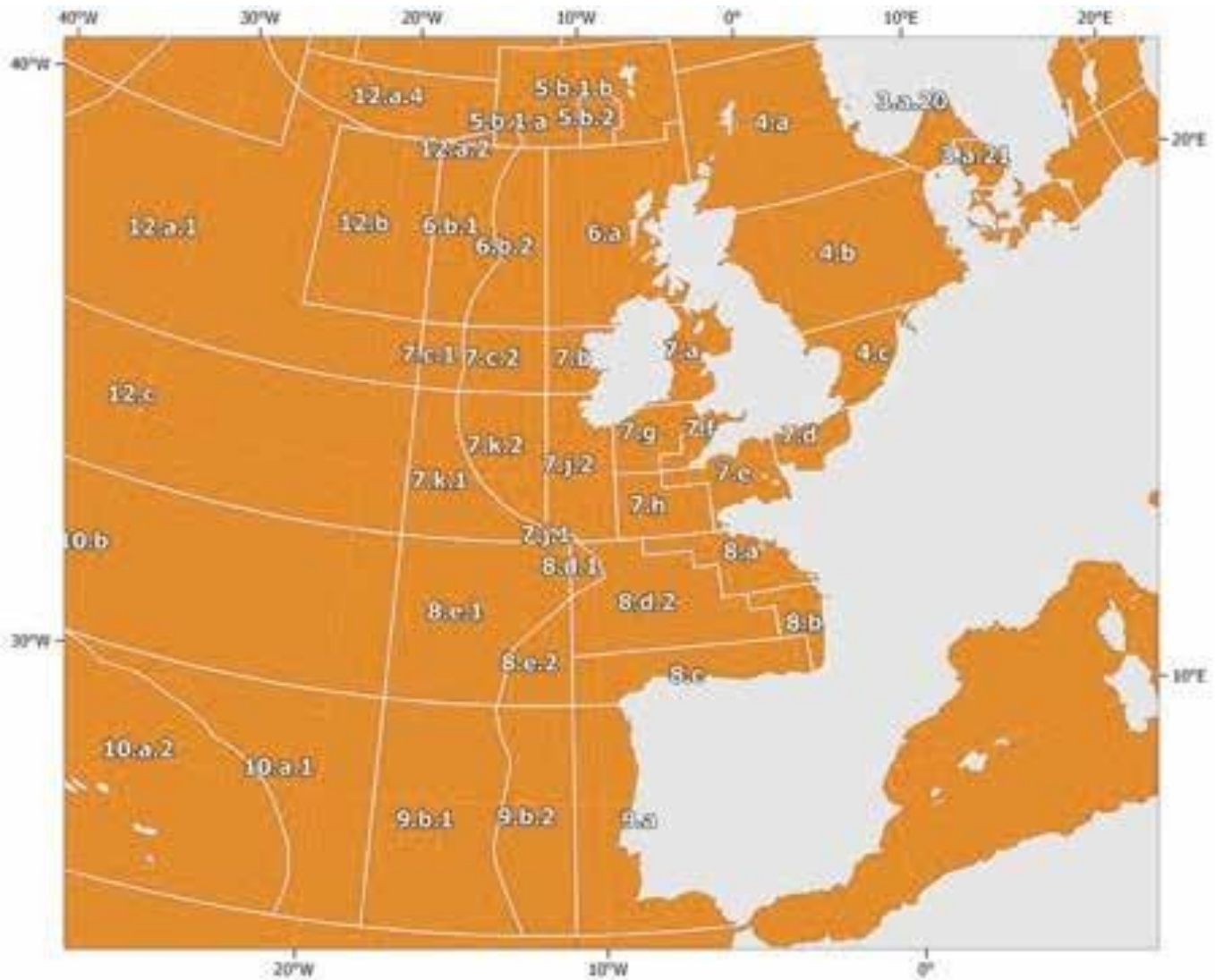
A halászati körzetek olyan tengeri területeket jelölnek, ahol a halászhajók a saját felszerelésükkel halásznak.

Az ezeken a területeken fennálló ökológiai feltételeknek köszönhetően a halfajok nagyobb bőségben és sűrűségben található meg, ami igen kedvező a halászok szempontjából.

- 18-as körzet: A Jeges-tenger
- 21-es körzet: Az Atlanti-óceán északnyugati része
- 27-es körzet: Az Atlanti-óceán északkeleti része
- 31-es körzet: Az Atlanti-óceán nyugati része
- 34-es körzet: Az Atlanti-óceán közép-keleti része
- 37-es körzet: A Földközi- és a Fekete-tenger
- 41-es körzet: Az Atlanti-óceán délnyugati része
- 47-es körzet: Az Atlanti-óceán délkeleti része
- 48-as körzet: Az Atlanti-óceán Antarktisz környéki része
- 51-es körzet: Az Indiai-óceán nyugati része
- 57-es körzet: Az Indiai-óceán keleti része
- 58-es körzet: Az Indiai-óceán déli, illetve Antarktisz környéki része
- 61-es körzet: A Csendes-óceán északnyugati része
- 67-es körzet: A Csendes-óceán északkeleti része
- 71-es körzet: A Csendes-óceán középnyugati része
- 77-es körzet: A Csendes-óceán közép-keleti része
- 81-es körzet: A Csendes-óceán délnyugati része
- 87-es körzet: A Csendes-óceán délkeleti része
- 88-es körzet: A Csendes-óceán Antarktisz környéki része

A FAO 27-es körzetének alterületei

- Barents-tenger (27.1-es alterület)
- Norvég-tenger, Spitzbergák és Medve-sziget (27.2-es alterület)
- Skagerrak tegerszoros, Kattegat-szoros, Sund-szoros, Belt-tenger, Balti-tenger (27.3-as alterület)
- Északi-tenger (27.4-es alterület)
- Izland és Feröer-szigetek (27.5-ös alterület)
- Rockall, Skócia északnyugati partjai és Észak-Írország (27.6-os alterület)
- Ír-tenger, Írország nyugati része, Porcupine-pad, a La Manche csatorna elei és nyugati oldala, stb. (27.7-es alterület)
- Vizcayai-öböl (27.8-as alterület)
- Portugál vizek (27.9-es alterület)
- Azori-szigetek és az Atlanti-óceán északnyugati részének déli területe (27.10-es alterület)
- Az Azori-szigetek északi területe (27.12-es alterület)
- Kelet-Grönland (27.14-es alterület)

A Földközi-tenger földrajzi alterületei (GSA)

GSA 1 Alborán-tenger északi része

GSA 2 Alborán sziget

GSA 3 Alborán-tenger déli része

GSA 4 Algéria

GSA 5 Baleár-szigetek

GSA 6 Észak-Spanyolország

GSA 7 Oroszlán-öböl

GSA 8 Korzika

GSA 9 Ligur-tenger és a Tirrén-tenger északi része

GSA 10 Tirrén-tenger déli és középső része

GSA 11.1 Szardínia nyugati része

GSA 11.2 Szardínia keleti része

GSA 12 Észak-Tunézia

GSA 13 Hammamet-öböl

GSA 14 Gabès-öböl

GSA 15 Málta

GSA 16 Szicília déli része

GSA 17 Adriai-tenger északi része

GSA 18 Adriai-tenger déli része

GSA 19 Jón-tenger nyugati része

GSA 20 Jón-tenger keleti része

GSA 21 Jón-tenger déli része

GSA 22 Égei-tenger

GSA 23 Kréta

GSA 24 Levantei-tenger északi része

GSA 25 Ciprus

GSA 26 Levantei-tenger déli része

GSA 27 Levantei-tenger keleti része

GSA 28 Márvány-tenger

GSA 29 Fekete-tenger

GSA 30 Azovi-tenger

Mikor tekinthető egy halászati körzet túlzottan lehalászottnak?

A matematikai modellek mellett a kutatók különböző jelző számok segítségével mérik fel egy állomány kiaknázottsági állapotát és a halászati körzet lehalászottsági szintjét.

Ilyen például a fogott faj átlagos mérete vagy az egyedek száma (egy adott halászati törekvés viszonylatában kifejezve). A két jelzőszám együttes csökkenése nagy valószínűséggel a túlhalászás állapotára utal. A kutatók által figyelembe vett további indikátorok a reprodukzív állomány halainak elhullása és biomasszája.

Mennyi időre van szüksége egy területnek, hogy helyreálljon a túlzott lehalászás után?

Ez a képesség sok tényezőtől függ, mint például egy adott faj ivaréréséhez szükséges idő vagy, hogy mennyi fiatal állat került kifogásra az adott területen.

Az élőhely környezeti feltételei is fontosak vagy akár a halászati nyomás szabályozására hozott gazdálkodási intézkedések (a szigorúbb halászati korlátozások általában az erőforrások gyorsabb helyreállítását eredményezik).

Mit tehetnek az akváriumok, állatkertek dolgozói, mit tehetünk mi?

A cél az ismeretek és a tudatosság bővítésére való törekvés az intézményekben!

MINDEN LÁTOGATÓNAK

- A kampány információs anyagainak terjesztése a látogatók között (az EAZA kampány csapatai a létesítményekben kiállítható nyílt forrású információs paneleket, valamint szórólapokat fognak biztosítani).
 - Nyilvános események szervezése, mint például konferenciák, előadások, vagy akár főző bemutatók fenntartható forrásból származó alapanyagokból (ötleteket és forrásokat biztosítunk).
 - Fenntartható tenyésztésből származó fajok bevezetése az éttermek étlapjaira a túlhalászott fajok helyett.
 - A kampányhoz kapcsolódó szuvenírek árusítása az intézmények ajándéküzleteiben.
- ### ISKOLÁKNAK/GYEREKEKNEK
- A fenntartható forrásból származó tengeri ételek bevezetése a tájékoztató

Amit mindenki megtehet

(javaslatok fogyasztók számára)

Bizonyos fajok állományát túlhalásszák, míg más fajokét – bár ugyanolyan ízletesek – kevésbé fogyasztják.

programokban, oktatási laborok és a kampányhoz kapcsolódó események szervezése (ötleteket és forrásokat biztosítunk).

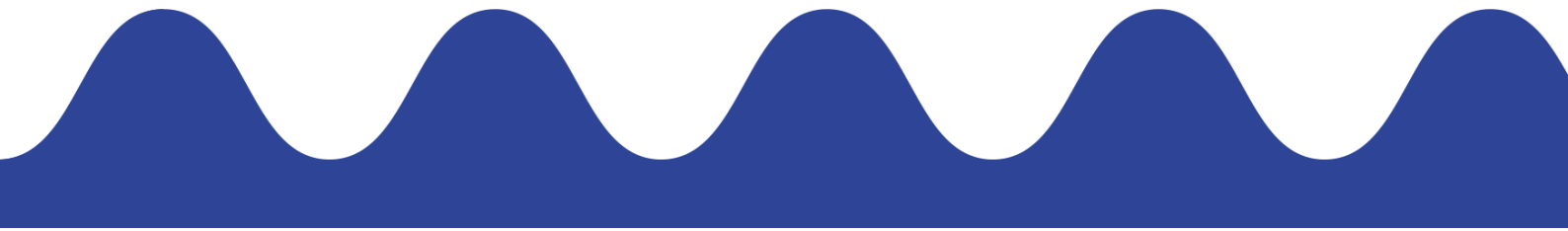
PR és KOMMUNIKÁCIÓ

- **KÖZÖSSÉGI MÉDIA.** A kampánnyal kapcsolatos tweetek vagy Facebook üzenetek megosztása saját közösségen belül. A kampány e-hírlevelében lesznek ötletekre inspiráló vagy akár egyszerűen bemásolható és azonnal használható közösségi média üzenet minták.
- **SAJTÓ.** Ne feledkezzünk meg a régi jó klasszikus újságokról sem! Bármilyen esemény vagy tevékenység szervezésekor rá lehet venni a kommunikációs osztályt, hogy az információs anyagokba vegyék bele az EAZA kampányt is.

KURÁTOROK, BIOLÓGUSOK VAGY ZOOLÓGIAI REFERENSEK

- Az intézményi gyűjteményi terv átvizsgálása a kampány csapata által megadott irányelvek szerint egy fenntarthatóbb ellátási lánc érdekében.
- Az állatok etetési tervének átvizsgálása fenntartható tenyésztésből származó fajok alkalmazása érdekében.

Érdeemes tájékozódni és a nem túlhalászott állományokhoz tartozó fajokat keresni. Bátran kóstoljunk meg néhány alulhalászott és/vagy ismeretlen halfajt is!

Mely kritériumokat kell ellenőrizni a megfelelő vadon élő halat keresve?

A HAL MÉRETE

A halnak legalább egyszer az életében ívnia kell a fajfenntartást és a halpopuláció stabilitásának érdekében. Ezért néhány fajnál – azt garantálандó, hogy csak felnőtt, már párosodott egyedeket halásszanak ki – legálisan kifogható legkisebb méretet határoztak meg.

Érdeemes utánajárni, hogy melyik fajnál van érvényben fogási méret. Kérdezzük meg a beszállítót vagy az éttermet, hogy a vásárolt ételkészlet megfelel-e ennek a kritériumnak, és ha lehetséges, nagyobb egyedeket válasszunk.

FOGÁSI SZEZON

Ahogy a gyümölcsökre és zöldségekre, néhány halfajra is jellemző, hogy az év bizonyos szakaszaiban nem halásszák őket. Ennek különböző okai lehetnek:

- Az évszakok a területnek megfelelően különbözőképpen hatnak a tápláléklánckra, ennél fogva az élelem meglétére vagy hiányára, ez pedig kihat a tengeri fajok megoszlására az év során.
- Bizonyos fajok vándorolnak, tehát nem lesznek egyenletesen fellelhetők az adott halászati területen az év során.
- Néhány faj eloszlása változó: attól függően, hogy milyen évszakot írunk, megtalálhatók a mélyebb vizekben, a partmenti nyílt vizekben, vagy akár a partok közelében.
- Az ívás zavartalanná tétele érdekében az év néhány hónapjában bizonyos fajokra halászati tilalom érvényes, ezért olyankor nem szabad kifogni és árulni őket sem a piacon, sem az éttermekben.
- A halhús minősége változó és ezt az ívási szezon is befolyásolhatja.

Ha a „rossz” időszakban találunk tengeri ételeket a piacon, az azt jelenti, hogy azok más halászati területekről származhatnak. Szezonális halvásárlással jobbak az esélyei a helyi és szezonális ételkészlet beszerzésének. A megfelelő szezonban fogyasszunk halat, és kérdezzünk rá az eredetére.

A HALÁSZATI HELYTŐL VALÓ TÁVOLSÁG

A nem helyben kifogott hal órákat utazik, mielőtt a piacra kerül. Helyi fajokat választva biztosíthatjuk a frissebb és a jobb minőséget. Ezzel támogathatjuk a helyi gazdaságot és a helyi hagyományok felélesztését.

Emellett, a szállítási távolság lerövidítésével, a széndioxidkibocsátás csökkentéséhez is hozzájárulhatunk. Ez az információ könnyen beszerezhető az árucímkéről, melyet általában közvetlenül a termék mellett találunk meg a pulton.

A legjobb választás tehát a helyben, lehetőség szerint a saját földrajzi területünkön kifogott hal.

Milyen feltételeket ellenőrizünk, ha megfelelő tenyésztett halat keresünk?

TÁP

Az egyes fajokat olyan mennyiségű halliszttel kell etetni, amely az optimalizált fajspecifikus táplálási igényeket tekintetbe veszi:

- A hallisztet fenntartható forrásból kell beszerezni, ami azt jelenti, hogy azt fenntarthatóan kezelt állományból állították elő (egyre növekvő arányban a gazdálkodási gyakorlat javításának részeként).
- Támogatják a fenntartható forrásból előállított egyéb fehérjéket, például bizonyos melléktermékek, algák, len és rovarok.

GAZDÁLKODÁSI GYAKORLATOK

A fajokat az állatok jóllétét és egészségét tekintetbe vevő optimális körülmények között kell nevelni:

- Antibiotikumokat csak állatorvosi előírásra, az európai szabályozásnak megfelelően használhatnak.
- A fajok tenyésztése során figyelembe kell venni a fajra jellemző sűrűség melletti természetes viselkedést.

KÖRNYEZETI HATÁS

A fajok tenyésztésének optimális feltételek mellett, nyomon követett és kontrollált környezeti hatásokkal kell zajlania:

- A termelési terület és a környezet közötti dinamikus egyensúlyt fenn kell tartani.
- Ha a termelés nyílt környezetben zajlik, a tenyésztett fajoknak természetesen kell jelen lenniük a környezetben.
- Az egyes fajokat olyan mennyiségű halliszttel kell etetni, amely tekintetbe veszi az optimalizált fajspecifikus táplálási igényüket, és el kell kerülni a szerves anyag lerakódást a tengerfenéken.
- A tápban jelenlévő finom részecskék mennyiségének 1% alatt kell lennie. Az akvakultúra gazdaság jelenléte nem gyakorolhat hatást a környezetre.
- Vegyi termékeket csak állatorvosi receptre és az európai szabályozásnak megfelelően szabad használni.
- A létesítmények mechanikai és biológiai tisztítását kell előnyben részesíteni.

Nyomon követhetőség és címkézés

A kiskereskedőknek a termékkel kapcsolatos minden szükséges információval el kell látnia a fogyasztókat. Amikor a halpiacon vásárolunk, külön oda kell figyelnünk a fogyasztói címkéken lévő információra, mind a kimérve árult halaknál, mind pedig az előre csomagolt termékeknél.

Nem előre csomagolt termékek esetében a címkének a következő információkat kell tartalmaznia:

- A faj közhasználatban lévő neve.
- A faj tudományos neve.
- Termelési mód (halászott vagy tenyésztett).
- Halászati terület. (pl. Földközi-tenger vagy Fekete-tenger, és a FAO GSA szám).
- Halászeszközök.
- Felolvasztott: a címkén fel kell tüntetni, ha a termék előzetesen le volt fagyasztva.

- A tenyésztett hal származási országa.
- Eladási egységár (Kg) a nettó súly viszonylatában (jégvártyával borított fagyasztott hal esetében a jégvártya százalékarányát leszámítják).
- Allergének (az EU országai használhatják az ezzel az információszolgáltatással kapcsolatos nemzeti szabályait).

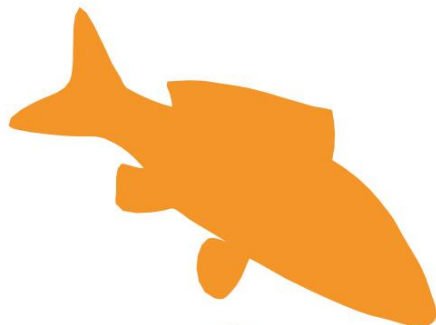
Ezzel kapcsolatban további információ található a következő webcímen:

https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/eu-new-fish-and-aquaculture-consumer-labels-pocket-guide_en.pdf

Mindig ellenőrizzük, hogy a törvény által előírt információt feltüntették-e a termékcímkén.

Az EU új hal és akvakultúra termékcímkéinek útmutatója.

A világ halászatának

76%-a

teljesen lehalászott vagy
túlhalászott.

Évente

9,1 MILLIÓ TONNA

nemkívánatos mellékfogást
dobnak el.

Ha a túlhalászat tovább
folytatódik, a világ
élelmezési célú halászatai

2050-re

teljesen tönkremehetnek.

**WHICH
FISH?**

**AZ EAZA 2020/21-ES
FENNTARTHATÓ
VÍZI ERŐFORRÁSOK KAMPÁNYA**

